

אחכים לבעלים

עיס אוטובוסים ובהם גברים שנעצרו על-ידי הצבא לחקירה ושמצא שאינם חשודים. קבוצה גדולה של נשים, המחכות לבעליהן ול-בניהן, ליד המיפקדה הצבאית בצידון. למקום מגי-נים, שיפריהן נעלמו באישון לילה, ומפגינות כדי לדעת מה עלה בגורלם.

הנשים ממתינות בתיקווה שגם בעליהן יהיו בין בני-המזל שזוכים לצאת לחופשי. מראה זה מזכיר את כיכר מאיו המפורסמת בבואנוס-איירס בירת ארגנטינה, שם מתאספות עשרות נשים, שיפריהן נעלמו באישון לילה, ומפגינות כדי לדעת מה עלה בגורלם.

הקרבות נותקו וצינורות המים במקום. מדרום לצור, בתוך פרדס, אנחנו מגלים מאות פליטים. הם כולם ממחנה-הפליטים ראשדיה, שגורס כולו עד היסוד על-ידי כוחות צה"ל. בעוד שהעיתונות, הרדיו והטלוויזיה מדווחים כל העת על היחס האנושי ועל פיתרונות הדיור שנמצאו לפליטים, ישנים האנשים כאן כבר שבועיים מתחת לכיפת השמים. עימם צרורות קט-נים, שהם כל רכושם על-אדמות. יותר מכולם סובלים הילדים הקטנים, המתרוצצים בין העצים. הוריהם הגיעו ללבנון ב-1948 מעכו, מהיפה, מיפו וממ-קומות אחרים בארץ. כעת הם איבדו שוב את מגוריהם. "קר לי", סיפרה נורה בת ה-9, "בלילה אני לא יכולה לישון. לא טוב כאן".

נאגי חאסן עלי חוסיין בן ה-20 נחקר, כמו יתר הפלסטינים, על-ידי הצבא. הוא שוחרר לבסוף. "הבית שלנו בראשדיה גהרס, ואין לנו לאן ללכת", סיפר נגי, שלו תישעה אחים ואחיות, ומוצא הוריו מעכו, במחנה לא היה לנו טוב, ופה עוד יותר גרוע. אני לא יודע מה יהיה הסוף". בשבע בערב אנחנו בראש-הניקרה. בדרך לתל-אביב אנחנו חולפים על פני השיכור-נים בעכו, שמבעד למירפסות רבות בהן אפשר להבחין באור הכתול של הטל-וויזיה המופעלת. אי-אפשר שלא להזכר במליטים שבפרדס. גם הם מעכו. אבל איפה הם עכשיו?

מוכתר המקום. רפיק קייבה, המחלק קפה לחיילי צה"ל. גם אנחנו מתכבדים בספל. שהיה כוח להמשיך. כמאל חסן אליקאשם, קשיש בן 75, בא אל החיילים הישראליים ומבקש בקבוק דלק לריכבו. הם ממלאים לו רבע גריקאן.

במחסום צה"ל בדרך מציג קצין-האום במכונית אולדסמוביל הדורה אישור-מעבר. החייל לוחץ את ידו ואומר לו באנגלית: "תבוא כל פעם, אנחנו פתוחים בין שמונה לחמש".

בהמשך אנחנו רואים בני מישפחה לבנונית, המתחננים לפני שוטר מישמר-הגבול האדיש, שיאפשר להם להמשיך בדרכם לביירות. מראה פניהם חסרי-האונים מביע יותר מכל את הצד השני של הכיבוש, זה שאינו כה נעים כמו גילווי השימחה והאהדה: השרירות והסבל. על הכביש נעות מכוניות רבות, שבהן מישפחות החוזרות אל בתיהן, אחרי שנמ-לטו מהם לפני כוא צה"ל. אך רבים מן הבתים אינם עומדים עוד על תילם. עוצרים אותנו במחסום. חבלנים של צה"ל מפוצצים פצצות חיות שנשארו בשי-טת. אנחנו ממתנים לפיצוץ, שמעליו מתמרת פטריית עשן שחור, ואז מאפשרים לנו להמשיך.

החשודים חוזרים

כאשר מגיע אוטובוס ובו עצורים העומדים לי-השתחרר, מתאספות סביבו הנשים המתנינות. כדי לראות מבעד לחלונותיו אם בעליהן ובניהן נמצאים בתוכו ועומדים לשוב הביתה.

בצידון אנחנו חולפים על-פני תור ארוך של אזרחים, הגדחפים ונדחקים, כדי לקבל מים, המחולקים על-ידי כבאי-אש לבנוני, הניצב על מכונית-כיבוי. במהלך

חוזרים הביתה

מישפחה לבנונית חוזרת במכונית מרצדס ישנה, שעל-אנטנת הרדיו שלה מונפת פיסת בד לבנה, לביתה שבצידון. מישפחות רבות שבות עתה למקומותיהן, אך רבים מן הבתים כבר אינם.

הולכים לשבי

חיילי צה"ל מובילים שבוי שעיניו קשורות בכד-פלנטי, המשמש בדרך-כלל לניקוי נשק. התמונה צולמה במחסום צבאי בכניסה הדרומית לעיירה דמור, הנמצאת מצפון לצידון.